

Samenvatting: Behoeftedonderzoek 25 t/m 45 jarigen

Aanleiding

De KNHB heeft de doelstelling een leven lang hockey aan te bieden. Toch is het aantal seniorleden bij veel verenigingen nog altijd veel lager dan het aantal jeugdleden. Veel verenigingen geven daarbij aan het lastig te vinden seniorleden aan te trekken en/of te behouden in het 'middensegment': de groep 25 t/m 45-jarigen.

Een aantal jaar geleden (2016) is, in samenwerking met VODW, al onderzoek gedaan naar de factoren die van invloed zijn op de uitstroom van hockeyers tussen de 18 en 25 jaar en hockeyers tussen de 35 en 45 jaar. Vervolgonderzoek hierop is gewenst vanwege verschillende redenen:

1. Meer inzicht in de feitelijke situatie: neemt het probleem toe, af of blijft dit gelijk?
2. Uitbreiding van de leeftijdscategorie: in plaats van alleen te kijken naar hockeyers tussen de 35 en 45 jaar, is het belangrijk om ook de jaren ervoor al mee te nemen.
3. Niet alleen kijken naar factoren die van invloed zijn op de uitstroom, maar juist ook kijken naar factoren die bepalend zijn voor het blijven hockeyen en/of weer gaan hockeyen.

In dit onderzoek richt de KNHB zich op de hockeyers, ex-hockeyers en hockeyers die tijdelijk niet lid zijn geweest (herintreders). Door ons op al deze doelgroepen te richten, kan een zo compleet mogelijk beeld geschetst worden.

Bovenstaande zaken vertalen zich in de volgende hoofdvraag: "*Welke motieven liggen bij 25 t/m 45-jarigen ten grondslag aan het stoppen met hockeyen, het blijven hockeyen of weer gaan hockeyen?*"

Om deze hoofdvraag te kunnen beantwoorden wordt gezocht naar antwoorden op de volgende deelvragen:

- Wat voor data is er beschikbaar rondom instroom/uitstroom, zowel sportbreed als hockeyspecifiek?
- Welke motieven dragen 25 t/m 45-jarigen aan voor het stoppen met hockeyen, het blijven hockeyen of weer gaan hockeyen?
- Welke inzichten (t.a.v. de motieven van 25 t/m 45-jarigen) kunnen we halen uit het bestaande aanbod: wat werkt wel en wat niet?

Onderzoeksmethode

Het onderzoek bestaat uit drie verschillende onderdelen:

1. Trendanalyse

De trendanalyse bestond uit een analyse van de reeds bekende cijfers over de instroom/uitstroom van personen tussen de 25 en 45 jaar. Hierbij is zowel gekeken naar de data die sportbreed bekend zijn als hockey specifiek.

2. Enquête hockeyers & ex-hockeyers

Er is een enquête uitgezet onder hockeyers (zowel continue hockeyers als herintreders) en ex-hockeyers waarin gevraagd is naar de redenen van (blijven) hockeyen en (tijdelijk) stoppen met hockeyen.¹

3. Marktanalyse

Het laatste onderdeel van het onderzoek was een marktanalyse naar initiatieven die er op sportverenigingen (zowel hockeyverenigingen als andere sportverenigingen) zijn voor het binden van de doelgroep 'Senioren' (25-45 jaar).

---

¹¹ De gehele vragenlijst is los beschikbaar en op te vragen bij Sophie Kustermans (sophie.kustermans@knhb.nl; marktonderzoeker KNHB).

Resultaten

Inzichten sportdeelname 25 t/m 45 jarigen

Inzichten sportdeelname 25 t/m 45 jarigen: sportbreed

Uit onderzoek van NOC*NSF (2018) is gebleken dat het totale ledenpercentage binnen de gehele sport in 2018 licht is gedaald ten opzichte van 2013 maar dat het sporterspercentage in dezelfde periode wel is gestegen. Mensen zijn dus meer gaan sporten, maar doen dit minder in verenigingsverband. Wanneer we specifiek inzoomen op de 25 t/m 45 jarigen zien we dat:

- het ledenpercentage ook voor de leeftijdscategorie 25 t/m 44 jaar in 2018 iets lager is dan in 2013;
- het sportpercentage voor de 25 t/m 44 jarigen ten opzichte van 2013 in 2018 behoorlijk toegenomen is (ongeveer 10% meer). Tevens valt op dat het percentage volwassenersporters de afgelopen jaren meer is toegenomen dan het percentage jeugdige sporters.

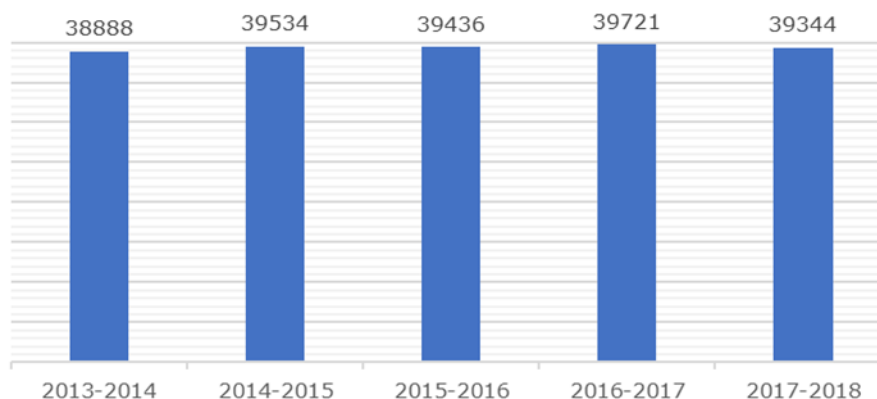
Naast de invloed van de leeftijd op de sportdeelname en het lidmaatschap bij een sportvereniging is ook gekeken naar de invloed van geslacht op beide factoren. Hieruit blijkt dat mannen en vrouwen ongeveer even veel sporten, maar dat mannen relatief meer lid zijn van een sportvereniging. Specifiek voor de leeftijdscategorie 25 t/m 44 jaar geldt dat:

- mannen een stuk vaker lid zijn van een sportvereniging. Dit verschil is het grootst in de leeftijdscategorie 30 t/m 39 jaar, daarna loopt het weer een klein beetje terug;
- het aantal mannelijke en vrouwelijke sporters in de leeftijdscategorie 25 t/m 29 jaar ongeveer gelijk is. Richting de categorie 40 t/m 44 jarigen loopt dit steeds verder uiteen: in deze categorie zijn er meer mannen die sporten dan vrouwen (dit verschil is ongeveer 5%).

De drie meest beoefende sporten door 25 t/m 45 jarigen in 2018 zijn fitness, hardlopen en wandelen. Opvallende overeenkomst tussen de sporten in de lijst van populaire sporten die gestegen zijn in aantal beoefenaars, is het feit dat het sporten zijn waarbij zelf bepaald kan worden wanneer deze sport beoefend kan worden. Mensen zijn hierin flexibel.

Inzichten sportdeelname 25 t/m 45 jarigen: hockeyspecifiek

AANTAL ACTIEVE SENIORLEDEN PER SEIZOEN

De afgelopen vijf jaar zijn er slechts kleine verschuivingen geweest ten aanzien van het totale aantal seniorleden (netto groei). Dit neemt niet weg dat er veel wisselingen plaatsvinden binnen de senioren groep. Deze wisselingen worden niet zichtbaar omdat:

1. de aantallen ten aanzien van instroom (gemiddeld +15% van het totale ledenaantal) en uitstroom (gemiddeld -17% van het totale ledenaantal) elkaar redelijk opheffen. Er blijft slechts een klein negatief percentage over: gemiddeld -1,7% van het totale ledenaantal;

2. de aantallen van de personen die de categorie in gaan (gemiddeld +6% van het totale ledenaantal) en uit gaan (gemiddeld -4% van het totale ledenaantal) op basis van hun leeftijd elkaar redelijk opheffen. Er blijft enkel een klein positief percentage over: gemiddeld +2% van het totale ledenaantal.

Dit heeft als resultaat dat de netto instroom/uitstroom én de netto doorstroom ook weer tegen elkaar weg te strepen zijn: de netto instroom/uitstroom heeft namelijk een negatief effect op de ledenaantallen binnen de groep 25 t/m 45 jarigen, terwijl de netto doorstroom een positief effect heeft.

Ten aanzien van geslacht, leeftijd, district en omvang van de vereniging zijn veel interessante verschillen gevonden ten aanzien van de instroom, uitstroom en netto groei. Deze worden hieronder kort benoemd.

Geslacht

Ten aanzien van het geslacht zijn de volgende bevindingen gedaan:

- waar de verdeling man/vrouw bij de continue hockeyers ongeveer gelijk is, is het aandeel vrouwen bij de herintreders en ex-hockeyers een stuk groter dan het aandeel mannen (60% versus 40%);
- zowel bij de mannen als bij de vrouwen liggen de instroomcijfers lager dan de uitstroomcijfers en dit verschil wordt over de tijd in negatieve zin steeds groter;
- bij de vrouwen liggen de aantallen van zowel instroom als uitstroom relatief gezien een stuk hoger en verder uit elkaar dan bij de mannen: er is dus sprake van meer wisseling binnen het ledenbestand én een groter verlies van het aantal vrouwelijke leden op basis van de instroom en uitstroom;
- bij beide geslachten is er sprake van een daling van de netto groei, deze daling is bij de vrouwen echter 2x zo groot als bij de mannen.

	Instroom	Uitstroom	Netto instroom/uitstroom
<i>Vrouw</i>	17,6%	20,2%	-2,6%
<i>Man</i>	12,1%	13,0%	-0,9%

N.B. Dat de daling bij de vrouwen in de netto groei niet nog sterker is, is te verklaren op basis van de doorstroomcijfers. Bij de vrouwen komen er (veel) meer 24-jarigen de categorie in dan er 45-jarigen uit gaan. Dit heeft een positieve uitwerking op het totale aantal vrouwelijke leden in de leeftijdscategorie 25 t/m 45-jarigen. Voor de totale groep vrouwelijke leden boven de 25 is dit echter niet positief. Dit betekent namelijk dat er minder vrouwen behouden worden voor de hockeysport en doorstromen naar de oudere leeftijdscategorieën.

Leeftijd

Ten aanzien van de leeftijd is naar voren gekomen dat:

- voor alle leeftijdscategorieën sprake is van een negatieve tendens ten aanzien van de netto instroom/uitstroom;
- gemiddeld gezien over de afgelopen vier seizoenen de in- en uitstroomcijfers in de groep 36 t/m 40 (+3,8%) jaar zorgen voor de grootste ledengroei en in de groep 31 t/m 35 jaar (-5,7%) voor de grootste ledendaling;
- de daling in netto groei het sterkst is in de categorie 36 t/m 40 jaar en het kleinst in de categorie 25 t/m 30 jaar.²

	Instroom	Uitstroom	Netto instroom/uitstroom
<i>25 t/m 30 jaar</i>	12,8%	17,9%	-5,1%
<i>31 t/m 35 jaar</i>	12,6%	18,3%	-5,7%
<i>36 t/m 40 jaar</i>	18,7%	14,9%	+3,8%
<i>41 t/m 45 jaar</i>	16,5%	14,5%	+2,0%

² Bovenstaande betekent niet dat er bij alle leeftijdscategorieën ook sprake is van een daling in het aantal leden. Het aantal leden tussen de 25 en 30 jaar groeit namelijk wel maar deze groei neemt af. De ledenaantallen in de overige categorieën nemen af.

N.B. Het beeld ten aanzien van de netto groei laat dus wat anders zien, dan op basis van de ontwikkelingen ten aanzien van instroom en uitstroom te verwachten is. Dit komt door de doorstroomcijfers. De gemiddelde 'doorstroom: in' is bij de jongere groepen (25-30 jaar en 31-35 jaar) namelijk groter dan de gemiddelde 'doorstroom: uit'. Bij de oudere groepen (36-40 jaar en 41-45 jaar) kantelt dit als gevolg van de uitstroom in de jongere leeftijdscategorieën.

Leeftijd & Geslacht

Wanneer gekeken wordt naar leeftijd én geslacht, zien we dat:

- in elke leeftijdscategorie zowel de relatieve in- als uitstroom een stuk hoger ligt bij de vrouwen dan bij de mannen;
- het grootste verlies op basis van in- en uitstroom bij de mannen wordt geleden in de categorie 31 t/m 35 jaar (-5,5%), bij de vrouwen is dit in de categorie 25 t/m 30 jaar (-6,6%);
- zowel bij de mannen als de vrouwen de netto instroom/uitstroom het meest positief is in de leeftijdscategorie 36 t/m 40 jaar: +2,8% bij de mannen en +0,7% bij de vrouwen;
- de meeste wisselingen bij de vrouwen plaatsvinden in de leeftijdscategorie 31 t/m 35 jaar, bij de mannen is dit in de leeftijdscategorie 25 t/m 30 jaar;
- bij de mannen de daling van de netto groei het sterkst is in de categorie 36 t/m 40 jarigen, bij de vrouwen is dit in de categorie 41 t/m 45 jarigen. Voor beide geslachten geldt dat de krimp in netto groei het kleinst is in de categorie 31 t/m 35 jaar.³

	Instroom	Uitstroom	Netto instroom/uitstroom
Man			
25 t/m 30 jaar	11,6%	14,9%	-3,3%
31 t/m 35 jaar	8,7%	14,2%	-5,5%
36 t/m 40 jaar	13,7%	10,9%	+2,8%
41 t/m 45 jaar	12,1%	13,0%	-0,9%
Vrouw			
25 t/m 30 jaar	13,7%	20,3%	-6,6%
31 t/m 35 jaar	24,0%	23,4%	+0,6%
36 t/m 40 jaar	19,3%	18,6%	+0,7%
41 t/m 45 jaar	17,6%	18,8%	-1,2%

District

De belangrijkste conclusies ten aanzien van de districten zijn:

- bij bijna alle districten ligt het aantal instromers in de leeftijd 25 t/m 45 jaar in de afgelopen vier seizoenen continue lager dan het aantal uitstromers. De enige uitzondering hierop vormt het district Midden Nederland. Vanaf het seizoen 2017-2018 is echter ook in dit district de instroom lager dan de uitstroom;
- Noord-Holland (-3,2%) en Zuid Nederland (-2,6%) verliezen gemiddeld de meeste leden per seizoen op basis van de instroom en uitstroom;
- in alle districten is een daling zichtbaar ten aanzien van de netto groei. De mate van daling verschilt per district. De daling van de netto groei is het sterkst in Noord-Holland, gevolgd door Zuid Nederland.

	Instroom	Uitstroom	Netto instroom/uitstroom
Midden Nederland	15,3%	14,2%	+1,1%
Noord Nederland	17,6%	18,0%	-0,4%
Noord-Holland	13,8%	17,0%	-3,2%
Oost Nederland	15,8%	17,1%	-1,3%
Zuid Nederland	13,9%	16,5%	-2,6%
Zuid-Holland	15,5%	16,4%	-0,9%

N.B. Deze daling van de netto groei is minder groot dan te verwachten was op basis van de in- en uitstroomcijfers. Er is sprake van compensatie door de doorstroomcijfers: de doorstroom van 24-jarigen is een stuk hoger dan de doorstroom van 45-jarigen.

³ Bovenstaande betekent niet dat er bij alle leeftijdscategorieën ook sprake is van een daling in het aantal leden.

Omvang vereniging

Ten aanzien van de omvang van de verenigingen zijn de volgende bevindingen gedaan:

- kijkend naar de verhouding tussen leden die in- en uit de senioren groep (25-45 jaar) stromen, zien we dat er relatief gezien de meeste wisselingen plaatsvinden bij de kleinste verenigingen;
- het verlies van het aantal leden op basis van de instroom en uitstroom is het kleinst bij de kleinste verenigingen en het grootst bij de grootste verenigingen;
- het aantal seniorleden tussen 25 t/m 45 jaar bij verenigingen groter dan 1.500 leden stijgt. Deels komt dit door 'nieuwe' verenigingen in deze categorie, deels door de doorstroomcijfers. Bij de overige verenigingen daalt het aantal leden;
- het aantal kleine verenigingen neemt toe maar het aantal leden tussen de 25 en 45 jaar bij deze verenigingen daalt. De kleinste verenigingen krijgen dus een steeds kleiner aandeel 25 t/m 45 jarigen.

	Instroom	Uitstroom	Netto instroom/uitstroom
<i>Minder dan 500</i>	18,8%	18,9%	-0,1%
<i>500 tot 1.000</i>	15,3%	16,7%	-1,4%
<i>1.000 tot 1.500</i>	15,1%	16,1%	-1,0%
<i>Meer dan 1.500</i>	13,6%	16,2%	-2,6%

Herintreders

Wat betreft de herintreders is het volgende naar voren gekomen:

- het aantal herintreders is de afgelopen vijf seizoenen gestaag toegenomen: van 11% van de totale aanwas van nieuwe leden in seizoen 2013-2014 naar 37% in seizoen 2018-2019;
- bij zowel mannen als vrouwen is er een toename in het aantal herintreders te observeren: aandeel herintreders binnen de totale groep instromers stijgt bij de mannen van 12% naar 39% en bij de vrouwen van 9% naar 36%;
- het aantal herintreders is voor alle vier de leeftijdscategorieën gedurende de meetperiode toegenomen. Het aantal herintreders groeit het hardst bij de 25 t/m 30-jarigen (van 13% naar 54% van het aantal instromers) en het minst hard bij de 41 t/m 45 jarigen (van 7% naar 20% van het aantal instromers);
- ook in ieder district is een grote toename te zien van het aantal herintreders. Het aandeel herintreders is het grootst (én meest gegroeid) in het district Noord-Holland (43%) en het kleinst in Noord Nederland (31%);
- het aantal herintreders bij alle verenigingscategorieën groeit maar vooral de grootste verenigingen profiteren van de toename aan herintreders. In het seizoen 2017-2018 heeft bij de kleinste verenigingen 28% van de instromers al eerder gehockeyd, bij de grootste verenigingen is dit 43% ⁴.

Inzichten sportdeelname 25 t/m 45 jarigen: hockey vs. sportbreed

Het totaal aantal personen in de leeftijd 25 t/m 45 jaar dat lid is een van sportbond de afgelopen jaren gedaald (het aantal sportende mensen is gestegen). Het aantal leden in deze leeftijdscategorie van de KNHB is gelijk gebleven, wel is een neerwaartse trend zichtbaar ten aanzien van de instroom- en uitstroomcijfers.

Ten aanzien van geslacht, leeftijd, district en omvang van de vereniging zijn veel interessante verschillen gevonden als het gaat om de ontwikkelingen rondom instroom, uitstroom en netto groei (zoals beschreven in de vorige paragraaf). In de cijfers van NOC*NSF (2018) is dit niet verder uitgewerkt.

⁴ Meer dan de helft van de herintreders koos ervoor om opnieuw te gaan hockeyen bij een 1500+ vereniging.

Inzichten sportbehoefden 25 t/m 45 jarigen

Inzichten sportbehoefden 25 t/m 45 jarigen: Sportbreed

De drie meest genoemde redenen voor volwassenen om te sporten, zijn het behouden of verbeteren van de gezondheid, het krijgen van een betere conditie en het doen van een leuke activiteit.

De top 5 van meest genoemde motieven per doelgroep ziet er als volgt uit:

21 t/m 35 jaar

1. Verbeteren conditie (79%)
2. Verbeteren/behouden gezondheid (77%)
3. Sterker, gespierder, leniger worden (76%)
4. Gezond gewicht bereiken/behouden (62%)
5. Leuke activiteit doen (62%)

36 t/m 50 jaar

1. Verbeteren conditie (78%)
2. Verbeteren/behouden gezondheid (78%)
3. Gezond gewicht bereiken/behouden (69%)
4. Leuke activiteit doen (58%)
5. Sterker, gespierder, leniger worden (56%)

Wat volwassenen het meest weerhoudt om te sporten, is het gebrek aan tijd vanwege verplichtingen van werk of familie. Vooral voor ouders met jonge kinderen is dit een reden om niet vaker of anders te gaan sporten. Andere belemmeringen die vaak door volwassenen genoemd worden, zijn dat zij liever de vrije tijd aan andere dingen besteden zoals hobby's, afspreken met vrienden of familie, ze vaak geen energie hebben om te sporten of omdat ze op het laatste moment geen zin meer hebben om te sporten.

N.B. Verschillen in sportgedrag en lidmaatschap naar huishoudsamenstelling zijn niet significant. Ouders met jonge kinderen sporten niet minder dan volwassenen in een andere gezinssamenstelling. Wel zijn hierin verschillen tussen mannen en vrouwen waarneembaar:

- mannen met jonge kinderen sporten vaker (80%) dan vrouwen met jonge kinderen (63%);
- mannen met kinderen van 0-18 jaar vaker lid van een sportvereniging dan vrouwen met kinderen in deze leeftijdscategorie (Rapportage sport 2018).

De top 5 van meest genoemde belemmeringen per doelgroep ziet er als volgt uit:

21 t/m 35 jaar

1. Tijdsgebrek: werk/studie (37%)
2. Te moe (34%)
3. Voorkeur andere dingen (38%)
4. Ondanks voornemens geen zin (38%)
5. Ontbreken sportmaatje (33%)

36 t/m 50 jaar

1. Al voldoende beweging: bijv. tuinieren (31%)
2. Te moe (29%)
3. Voorkeur andere dingen: hobby's/familie (29%)
4. Ondanks voornemens geen zin (28%)
5. Ontbreken sportmaatje (26%)

Volwassenen vinden het fijn om het onderhouden van sociale contacten te combineren met serieus sporten/bewegen (bijvoorbeeld door samen te sporten met een bekende). Daarnaast hebben volwassenen de voorkeur om op regelmatige basis te sporten/bewegen, maar zonder daarbij de verplichting altijd aanwezig te moeten zijn.

Inzichten sportbehoefden 25 t/m 45 jarigen: Hockeyspecifiek

Ooit begonnen met hockeyen

De belangrijkste reden om te gaan hockeyen is het hebben van familie of vrienden die al hockeyen (52% van alle gegeven antwoorden). Ook het willen doen van een teamsport wordt vaak als reden opgegeven (35% van de gegeven antwoorden). Zie onderstaande tabel voor de volledige top 3.

Positie Redenen om te beginnen met hockey

1	Familie/vrienden zaten al op hockey
2	Graag een teamsport willen beoefenen
3	Ik zocht een sport om fit te blijven

De volgende factoren zijn gecorreleerd aan redenen om te beginnen met hockeyen:

- *Geslacht*: vrouwen vinden het doen van een teamsport belangrijker, zij geven vaker dan mannen aan dat ze zijn gaan hockeyen vanwege het feit dat hockey een teamsport is;
- *Leeftijd begonnen*: naarmate men op latere leeftijd start met hockey, geeft men vaker aan dat fit blijven (13%) en graag nieuwe mensen leren kennen (13%) belangrijk zijn;
- *Lengte lidmaatschap*: hoe langer men lid is, hoe vaker *familie/vrienden zaten op hockey* als reden gegeven wordt.

Motieven om te hockeyen

Het sociale aspect is door hockeyers de meest genoemde reden om de sport te beoefenen. Het gaat daarbij vooral om de sfeer in het team (61%), hockeyen met gelijkgestemden (18%) en de sfeer op de vereniging (12%).

De top drie van aangedragen redenen waarom mensen (blijven) hockeyen wordt gecombineerd door het hockeyspelletje (aanbod/faciliteiten) en gezondheid. De trainer/coach en het niveau lijken niet doorslaggevend te zijn in de keuze om te blijven of weer te gaan hockeyen.

Zie onderstaande tabel voor de top 3 van aangedragen motieven en de achterliggende redenen.

<i>Positie</i>	<i>Redenen om te (blijven) hockeyen</i>	<i>Achterliggende redenen</i>
1	Sociale aspect	de sfeer in het team, hockeyen met gelijkgestemden, de sfeer op de vereniging
2	Hockeyspelletje: aanbod/faciliteiten	Het hockeyspelletje an sich, dag van de wedstrijden / trainingen, tijden van de wedstrijden / trainingen
3	Gezondheid	fysiek

De volgende factoren staan in relatie met de opgegeven motieven om te hockeyen:

- *Continue hockey/herintreder*: herintreders geven vaker aan te hockeyen vanwege het hockeyspelletje dan continue hockeyers (38% om 31%, wel bij beide op tweede plek);
- *Geslacht*: vrouwen geven vaker aan te hockeyen vanwege het hockeyspelletje dan mannen en minder vaak vanwege het sociale aspect (10% om 3% verschil, wel bij beide op tweede plek);
- *Leeftijd begonnen*: sociale aspect wordt minder belangrijk met het stijgen van de leeftijd, gezondheid wordt belangrijk bij het stijgen van de leeftijd;
- *Huidige leeftijd*: hockeyspelletje wordt steeds belangrijker met het stijgen van de leeftijd, bij leeftijdsgroep 41 t/m 45 jaar zelfs gelijk aan sociale aspect; niveau wordt minder belangrijk met het stijgen van de leeftijd;
- *Gezinssamenstelling*: hockeyers met kinderen geven vaker *hockeyspelletje: aanbod/faciliteiten* op als belangrijkste reden om te hockeyen dan hockeyers zonder kinderen, het maakt daarbij niet uit of mensen alleen of samen wonen.

Belemmeringen om te hockeyen

Het krijgen van andere prioriteiten is onder hockeyers de meest voorkomende reden om (tijdelijk) te stoppen met hockeyen. Het gaat daarbij voornamelijk om het hebben of krijgen van een gezin (39%), studie (36%) en werk (25%). De top drie van aangedragen redenen waarom mensen

(tijdelijk) stoppen met hockeyen wordt gecompliceerd door gezondheid (blessures/zwangerschap) en anders, namelijk.

<i>Redenen om (tijdelijk) te stoppen hockeyen</i>	<i>Achterliggende redenen</i>
1 Andere zaken kregen prioriteit	Gezin, studie en werk
2 Gezondheid	Zwangerschap en blessures
3 Verhuizing	-

De volgende factoren zijn gecorreleerd aan redenen om (tijdelijk) te stoppen:

- *Herintreder/ex-hockeyer:*
  - ex-hockeyers geven vaker gezondheid op als reden om te stoppen met hockeyen;
  - verhuizing komt veel vaker voor bij herintreders;
- *Geslacht:*
  - gezondheid wordt door vrouwen veel vaker als reden aangedragen dan door mannen;
  - opgegeven reden bij anders namelijk verschillen per geslacht: mannen geven aan trainer, coach of scheidsrechter te zijn geworden, vrouwen geven aan geen passend team te kunnen vinden;
- *Leeftijd begonnen:*
  - andere zaken kregen prioriteit, hockeyaanbod niet passend, verhuizing worden minder vaak aangedragen met het stijgen van de leeftijd;
  - gezondheid en anders namelijk worden vaker aangedragen met het stijgen van de leeftijd;
- *Leeftijd gestopt:*
  - gezondheid is de belangrijkste reden bij 41 t/m 45 jarigen (40%), andere zaken krijgen prioriteit belangrijkste reden bij 25 t/m 30 jaar (34%) en 36 t/m 40 jarigen (48%), gezondheid en andere zaken krijgen prioriteit bij 31 t/m 35 jaar (beide 38%);
  - geen aansluiting wordt vaker benoemd in de leeftijdscategorie 36 t/m 40 jaar dan in de andere categorieën;
  - verhuizing wordt vaker aangegeven door jongste leeftijdscategorie;
- *Gezinssamenstelling:*
  - personen met kinderen geven vaker gezondheid op als reden om te stoppen met hockeyen (alleenstaanden zelfs als nummer 1);
  - personen die samen wonen met kinderen geven het vaakst andere zaken kregen prioriteit op als reden om (tijdelijk) te stoppen (35%), gevolgd door alleenstaanden (34%).

Wanneer zou je weer gaan hockeyen?

Uit onderzoek van VODW (2016) blijkt dat ex-hockeyers weer zouden gaan hockeyen wanneer het hockeyaanbod aangepast zou worden. Zaken die zij hiervoor hebben aangedragen, zijn:

1. instuif / flexibel aanbod;
2. andere tijden / dagen competitie;
3. innovatieve lidmaatschapsvormen;
4. minder lang en intensieve competitie.

Hierbij dient wel in ogenschouw genomen te worden dat er tussen 2016 en nu al veel nieuw aanbod is ontwikkeld. Het recent ontwikkelde 'andere' aanbod kenmerkt zich door flexibiliteit (in competitievorm, dagen en tijden waarop gespeeld wordt) en de focus op een specifieke doelgroep.

Inzichten sportbehoeften 25 t/m 45 jarigen: hockeyspecifiek vs. sportbreed

Uit zowel het sportbrede onderzoek als het hockeyspecifieke onderzoek blijkt gezondheid en gezelligheid/sociale contacten belangrijke redenen zijn voor mensen om te sporten. Specifiek voor

hockey kan hier het hockeyspelletje an sich aan toegevoegd worden: mensen hockeyen omdat ze houden van het spelletje.

Ook in de belemmeringen zijn duidelijke overeenkomsten te zien tussen het sportbrede onderzoek en het hockeyspecifieke onderzoek. Andere zaken kregen prioriteit en tijdgebrek/voorkeur voor andere dingen liggen in elkaars verlengde en vormen de belangrijkste reden voor mensen om niet te sporten/hockeyen. Niet gek, aangezien volwassenen zich in de levensfase bevinden waarin de levensgebeurtenissen de meeste invloed hebben op het sport- en beweggedrag. Dergelijke levensgebeurtenissen zijn van invloed op de manier én de mate van sporten.

Aanbevelingen

Er zijn grofweg twee aandachtspunten te benoemen om meer seniorleden te krijgen en hen beter te voorzien in hun behoeften (deze twee zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden):

1. Aandacht voor werving en behoud
2. Aanpassen van (hockey)aanbod & seniorenbeleid

Lijn 1: Aandacht voor werving en behoud

Leden blijven niet zomaar lid van een vereniging en melden zich ook niet zomaar aan. Daarbij hebben volwassenen het druk en willen ze daarom hun tijd efficiënt en goed besteden. Speel hier als vereniging op in. Niet ad hoc, zoals dat nu vaak gebeurt, maar structureel. Beraag je leden persoonlijk naar hun behoeften en ga met hen in gesprek. We realiseren ons dat persoonlijk contact veel tijd kost, maar dit levert op den duur meer op. Naast het in kaart brengen van de behoeften van deze leden, voorziet je op deze manier ook in hun behoefte aan meer contact met "de vereniging" (VODW, 2016).

Bij het inzetten op *behoud* is het aan te bevelen om te focussen op de volgende doelgroepen:

- Vrouwen
- 25 t/m 30 jarigen & 31 t/m 35 jarigen

Er is bij deze groepen sprake van meer wisselingen binnen het ledenbestand én een groter verlies van het aantal leden op basis van de instroom en uitstroom (t.o.v. de mannen/oudere leeftijdscategorieën). Het is dus makkelijker om winst te boeken op de ledengroei van jouw vereniging door in te zetten op deze groepen.

Bij het inzetten op *werving* is het aan te bevelen om te focussen op de ex-hockeyers. Uit dit onderzoek blijkt dat het aantal herintreders binnen de groep instromers jaarlijks verder toeneemt. Ex-hockeyers zijn dus steeds meer geneigd om opnieuw te gaan hockeyen. Maak hier gebruik van! Daarbij zijn het potentiële leden waar de vereniging redelijk eenvoudig weer contact mee kan opnemen. Gebruik de huidige leden om ex-hockeyers weer terug te laten komen op de vereniging. Zo creëer je tevens weer betrokkenheid bij jouw seniorleden (zie bovenstaand).

Lijn 2: Aanpassen (hockey)aanbod & seniorenbeleid

In het onderzoek zijn de belemmeringen en motieven van 25 t/m 45 jarigen om te sporten opgehaald. Door in te spelen op de redenen waarom mensen hockeyen/sporten en hun belemmeringen zoveel mogelijk weg te nemen, kan er uiteindelijk voor gezorgd worden dat meer tevreden seniorleden zich aan jouw vereniging binden.

Mogelijkheden hiervoor zijn:

- Zorg voor andere lidmaatschapsvormen en/of kortingen voor bepaalde doelgroepen:
  - Teamcontributie
  - DUO-lidmaatschappen
  - Zwangerschapskorting!
- Creëer flexibele competitievormen. Zorg daarbij dat je aantrekkelijk bent voor herintreders/mensen met hockeyervaring: niet alleen trimhockey maar ook ander flexibel aanbod:

- avondcompetities
- 7 tegen 7
- Speel in op de behoefte aan gezelligheid.
  - Draag bij aan gezelligheid in de teams. Hockeyers tussen de 25 en 45 jaar geven aan het fijn te vinden te spelen met gelijkgestemden. Houdt hier rekening mee bij het maken van de teamindelingen / plaatsing van nieuwe leden.
  - Zorg voor sfeer en gezelligheid op de vereniging en probeer zodoende zoveel mogelijk activiteiten te combineren. Organiseer bijvoorbeeld een seniortrainingsavond of plan de Senioren trainingen op de avond dat er teams een avondcompetitie spelen.
- Andere sportaanbod voor mensen die tijdelijk niet kunnen hockeyen. Houd hen verbonden aan je vereniging: samen revalideren voor alle geblesseerden, zwangerschapsyoga. Zorg met dit aanbod voor een goede opbouw van betrokkenheid en inzet.

Bovenstaande ideeën zijn uiteraard slechts een deel van de mogelijkheden. Om verenigingen meer handvatten te bieden, gaat de KNHB een toolkit ontwikkelen waarmee verenigingen aan de slag kunnen. Op knhb.nl zijn al verschillende best practices te vinden.